

17.08.06.2022

PROTOKÓŁ ZE SPOTKANIA KONSULTACYJNEGO DOTYCZĄCEGO PROJEKTU *STRATEGII ROZWOJU MIASTA – OLSZTYN 2030+*

II ETAP KONSULTACJI SPOŁECZNYCH SPOTKANIE Z PRZEDSTAWICIELAMI ŚRODOWISKA NAUKOWEGO

Termin: 09 czerwca 2022 r. godz. 17.00
Miejsce: formuła on-line
Temat: prezentacja projektu dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*
Cel debaty: zebranie uwag do projektu *Strategii Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*
Uczestnicy:

- interesariusze strategii rozwoju gminy: przedstawiciele świata nauki – 3 osoby
- ekspert główny: dr hab. Wojciech Dziemianowicz, profesor Uniwersytetu Warszawskiego
- Przewodnicząca Zespołu Koordynującego ds. opracowania *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*: Ewa Monika Kaliszuk, I Zastępca Prezydenta Olsztyna
- Członkowie Zespołu Koordynującego ds. opracowania *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*:
- Justyna Sarna-Pezowicz – Dyrektor Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich,

Wprowadzenia dokonała Pani Prezydent Ewa Monika Kaliszuk, krótko nawiązując do prac wykonanych w roku 2021 i dziesięciu debat tematycznych oraz spotkań z młodzieżą zorganizowanych w ramach I etapu konsultacji społecznych, a także warsztatów (luty 2022 r.), których zwieńczeniem będzie doprowadzenie do przyjęcia w III kwartale 2022 r. przez Radę Miasta Olsztyna dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*. Pani Prezydent krótko podsumowała I etap konsultacji, który miał miejsce jesienią 2021 roku i zakończył się 31 października 2021 r. na który złożyło się w sumie 10 debat, które ze względu na zagrożenie epidemiczne odbywały się w formie zdalnej. Udział w nich wzięło ponad 400 osób, w tym 282 osoby łączyły się za pomocą platformy Teams, natomiast 120 osób obserwowało debaty w czasie rzeczywistym przez internet. Łączna liczba uczestników spotkań stacjonarnych z młodzieżą szkolną wynosiła 99 osób.

Ponadto Prezydent E.M. Kaliszuk przypomniała zebranych o terminach kolejnych spotkań, organizowanych w ramach II etapu konsultacji społecznych projektu *Strategii*, a także o formie wnoszenia uwag do projektu dokumentu. Zwróciła uwagę, że projekt *Strategii* jest dostępny w terminie **od 04.05.2022 r. do 22.06.2022 r.** w formie:

- elektronicznej: na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu,
- papierowej: w siedzibie Urzędu Miasta Olsztyna, pl. Jana Pawła II, 10-101 Olsztyn, Wydział Strategii i Funduszy Europejskich, II piętro, pok. 211, w godzinach 8.00-15.00 - od poniedziałku do piątku.

Uwagi do projektu dokumentu można zgłaszać do dnia 22 czerwca 2022 r., tak do protokołu (w czasie spotkań konsultacyjnych), jak i przekazując formularz konsultacyjny w niżej podany sposób:

1. w wersji elektronicznej - na adres: strategia2030@olsztyn.eu,
2. lub w wersji papierowej:
 - drogą korespondencyjną - na adres: Wydział Strategii i Funduszy Europejskich, Urząd Miasta Olsztyna, Pl. Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn,
 - osobiście - w kancelarii ogólnej Urzędu Miasta Olsztyna: Pl. Jana Pawła II 1, pok. 20 w godzinach 8.00-16.00 - w poniedziałki oraz w godzinach 7.30-15.30 - od wtorku do piątku.

Pani Prezydent przedstawiła zebranych, członków Zespołu Koordynującego opracowanie *Strategii*, w tym obecną na spotkaniu Panią Justynę Sarnę-Pezowicz (Dyrektora Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich),

zaangażowanych w proces opracowania projektu *Strategii*, a także eksperta wiodącego dr Wojciecha Dziemianowicza, profesora Uniwersytetu Warszawskiego, wspierającego merytorycznie i prowadzącego proces opracowania projektu *Strategii*. Przedstawiając harmonogram ośmiu spotkań konsultacyjnych przeprowadzanych w ramach II etapu konsultacji społecznych projektu *Strategii*, Pani Prezydent E.M. Kaliszuk zwróciła uwagę na hybrydową formułę tych spotkań, tj. pięciu spotkań stacjonarnych:

- inaugurujące proces konsultacji – 18 maja 2022 r. godz. 17.00, miejsce: budynek dawnej Zajezdni Trolejbusowej, ul. Knosały 3b w Olsztynie,
- z seniorami – 19 maja 2022 r. godz. 12.00, miejsce: Urząd Miasta Olsztyna, sala nr 219,
- z przedstawicielami organizacji pozarządowych – 19 maja 2022 r. godz. 17.00, miejsce: Urząd Miasta Olsztyna, sala nr 219,
- z przedstawicielami olsztyńskich rad osiedli – 10 czerwca 2022 r., miejsce: Tartak Raphaelsohnów, ul. Knosały 3b w Olsztynie,
- kończące, podsumowujące II etap procesu konsultacji *Strategii* – 22 czerwca 2022 r., miejsce: budynek dawnej Zajezdni Trolejbusowej, ul. Knosały 3b w Olsztynie,

oraz trzech spotkań przeprowadzonych w formie online:

- z przedstawicielami środowisk biznesowych – 26 maja 2022 r.
- z olsztyńską młodzieżą – 27 maja 2022 r.,
- ze środowiskiem naukowym – 09 czerwca 2022 r. Wszystkie spotkania online odbędą z wykorzystaniem platformy MS Teams.

Pani Prezydent E.M. Kaliszuk poinformowała, że zaproszenia na wyżej wymienione spotkania zostały wysłane do różnych środowisk, interesariuszy *Strategii*, z którymi chcielibyśmy twórczo porozmawiać o Olsztynie, i których prosimy o uwagi i opinie na temat konsultowanego dokumentu. Jednocześnie podkreśliła, że uczestniczyć w spotkaniach może każda zainteresowana osoba. Pani Prezydent poinformowała zebranych, że wszystkie informacje dotyczące trwającego II etapu procesu konsultacji społecznych, w tym m.in. projekt *Strategii* i harmonogram spotkań, są dostępne na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu.

Podsumowując, Pani Prezydent E.M. Kaliszuk zwróciła uwagę, że priorytetem władz Olsztyna jest miasto rozwijające się w sposób zrównoważony, o rozwiniętych funkcjach metropolitalnych, konkurencyjne pod względem rynku pracy, turystyczne, ale co coraz bardziej istotne – tworzące atrakcyjne warunki życia i osiedlania się w Olsztynie nowych obywateli oraz przeciwdziałające odpływowi Olsztynian z naszego Miasta. Podkreśliła, że istotny jest fakt, że Strategia została wypracowana na podstawie wielu spotkań z mieszkańcami Olsztyna, ze środowiskami ekspertów, zapraszanych gości, pracowników UMO, a zatem jest wspólnym dokumentem, wspólną wizją tego jak chcielibyśmy, aby nasze miasto wyglądało w ciągu najbliższych 8, 9 a może w dłuższej perspektywie lat.

Strategia jako dokument podejmuje zagadnienia społeczne, środowiskowe, gospodarcze, przestrzenne, ale przede wszystkim stawia na kapitał ludzki, na „człowieka w centrum”. Nie chodzi o to, by rozwój inwestycyjny Olsztyna zatrzymał się, jednakże – co wybrzmiało wielokrotnie w czasie debat strategicznych przeprowadzonych w roku 2021 - spojrzenie w stronę człowieka, zabezpieczenia jego potrzeb jest kierunkiem ważnym dla mieszkańców Olsztyna. Założono, że kierunek ten będzie realizowany, przesuując punkt ciężkości rozwoju Olsztyna na obywatela naszego Miasta, zaprojektowania miasta, w którym wszyscy będziemy się dobrze czuli.

W trakcie dalszego trwania spotkania ekspert wiodący prof. dr Wojciech Dziemianowicz przedstawił wstępne założenia projektu *Strategii*. Podkreślił wysoki poziom uspołecznienia procesu opracowania projektu *Strategii*, wskazując, że człowiek - jego potrzeby i aspiracje - jest w centrum zainteresowania władz miasta, a budowanie więzi społecznych jest niezwykle istotne dla rozwoju Olsztyna. Ponadto *Strategia* została przygotowana zgodnie z obowiązującymi przepisami, na trudne czasy, jest wymagająca, odważna, krótka.

Profesor Dziemianowicz wskazał, że *Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+* jest instrumentem realizacji polityki lokalnej, służącym mobilizacji zasobów wewnętrznych i zewnętrznych na rzecz rozwoju miasta, włączającym mieszkańców w proces współzarządzania oraz pozwalającym osiągnąć zakładane przez wspólnotę samorządową cele rozwoju. Przedstawiając zebrany wizję Olsztyna, zwrócił uwagę, że

wpracowano ją na podstawie wniosków, propozycji wniesionych w trakcie trwania debat strategicznych I etapu konsultacji społecznych:

W 2030 roku, My Obywatele Olsztyna jesteśmy w pełni przekonani, że ostatnie siedem lat wykorzystaliśmy na wzmacnianie naszej wspólnoty, realizowaliśmy nasze pasje i aspiracje, staliśmy się społecznością odważnie myślącą o roku 2040!

Rozwijając założenia stojące u podstaw tak sformułowanej wizji, ekspert wyjaśnił, że:

My Obywatele – to wszystkie grupy społeczne, niezależnie... seniorzy, młodzi, dorośli, dzieci... Olsztyn jest naszym domem

...wykorzystamy siedem lat – Strategia będzie impulsem do skuteczniejszego działania...

...wzmocnimy wspólnotę – w Olsztynie każdy będzie czuł się dobrze...

...zrealizujemy pasje i aspiracje – osobiste, rodzinne, grupowe, organizacyjne

...będziemy odważnie myśleć o przyszłości – kompetencje, kwalifikacje, nowoczesne miasto z rozwiniętymi funkcjami metropolitalnymi, bezpieczeństwo.

Projekt *Strategii* zakłada, że wizja Olsztyna 2030+ realizowana będzie poprzez określony model trzech zasadniczych kierunków działań, który jest powtarzalny w każdym z celów operacyjnych:

- obywatel – działania ukierunkowane na indywidualnego obywatela miasta, ewentualnie grupy mieszkańców,
- organizacje – działania wspierające organizacje (instytucje, jak i grupy społeczne funkcjonujące w sposób zorganizowany),
- przestrzeń – działania przekształcające przestrzeń Olsztyna zgodnie z założeniami planowania zintegrowanego.

W dalszej części spotkania profesor W. Dziemianowicz podkreślił, że w projekcie *Strategii* przyjęto zasadę dwóch poziomów zarządzania strategicznego: strategiczny oraz wdrożeniowy. Ekspert przedstawił układ celów strategicznych i celów operacyjnych, wskazując również kierunki działań, jakie przewidywane są do realizacji poszczególnych celów. W dokumencie wyznaczono niżej wymienione trzy cele strategiczne oraz dwanaście celów operacyjnych. Cele te mają wymiar horyzontalny, wzajemnie współzależny od siebie.

Pan Profesor przypomniał brak obowiązku ustawowego opracowywania *Strategii* przez samorządy i zapewnił, że ten projekt spełnia wszystkie kryteria ustawowe. Podkreślił również uspołecznienie procesu powstawania *Strategii*. Wspomnił, że projekt powstawał w czasie trudnym, ze względu na sytuację pandemiczną oraz wybuch wojny w Ukrainie. Jest to strategia wymagająca. Prof. Podkreślił, że będzie to dokument żywy, przyjmując ryzyko wdrażania strategii w sposób inny niż dotychczas. To projekt horyzontalny, obywatelski, świadomie podchodzący do naszego otoczenia.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunek działań
<i>Olsztyn wrażliwy</i>	<i>Olsztyn empatyczny</i>	✓ wsparcie osób ze specjalnymi potrzebami oraz wzmacnianie włączających relacji z tymi obywatelami miasta, ✓ inicjatywy wspierające seniorów, ✓ wsparcie tych, którzy nie mogą poradzić sobie z różnymi trudnymi sytuacjami życiowymi, jak np. osoby znajdujące się w kryzysie bezdomności, dzieci z chorobami i problemami psychicznymi, ✓ inicjatywy ukierunkowane na rodziny potrzebujące wsparcia, ✓ rozwój ekonomii społecznej,
	<i>Olsztyn bezpieczny</i>	✓ adaptacja do zmian klimatu, która będzie realizowana zgodnie z przyjętym w mieście planem adaptacji, ✓ gospodarka obiegu zamkniętego, ✓ jakość powietrza oraz czystość wód powierzchniowych, ✓ wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców,

		✓ bezpieczeństwo publiczne, w zakresie zwalczania zachowań patologicznych i obciążonych zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców, a także podnoszenie komfortu życia wynikającego z poczucia bezpieczeństwa, zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w miejscu zamieszkania,
	<i>Olsztyn tolerancyjny</i>	✓ poprawa warunków dla zrozumienia i wzrostu akceptacji różnorodności kulturowej, wyznaniowej i odmiennych poglądów, ✓ wspierania działań antydyskryminacyjnych oraz zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym związanych z dyskryminacją we wszelkich aspektach życia mieszkańców, ✓ edukacja w zakresie wielokulturowości miasta i regionu,
	<i>Olsztyn świadomy</i>	✓ wzmacnianie tożsamości lokalnej i lokalnego patriotyzmu oraz podnoszenie świadomości historycznej, ✓ generowanie, przekazywanie i promocja wiedzy (poza systemem edukacji) podnoszącej świadomość mieszkańców miasta na temat ważnych zagadnień rozwojowych (kultura i wielokulturowość, środowisko, technologie i aktualne trendy rozwojowe), ✓ ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego, ✓ promowanie wybitnych walorów przyrodniczych a także potencjału gospodarczego i rozwojowego miasta,
<i>Olsztyn otwarty</i>	<i>Olsztyn kompetentny</i>	✓ wzmacnianie kompetencji zawodowych i społecznych, w tym kulturowych w kontekście obecnych i przyszłych rynków pracy oraz wyzwań cywilizacyjnych, ✓ wzmacnianie roli szkół, uczelni wyższych i innych organizacji podnoszących kompetencje mieszkańców miasta, ✓ wzmacnianie funkcji akademickiej Olsztyna, ✓ poprawa polityki oświatowej i jakości prac szkół, ✓ oferta edukacyjna, w tym rozwój dziedzin zgodnych z potrzebami i trendami rynkowymi, ✓ rozwoju społeczeństwa informacyjnego,
	<i>Olsztyn inspirujący</i>	✓ kultura i zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w tworzeniu i wspieraniu kultury, ✓ pobudzanie działalności kreatywnej, wychodzącej poza standardowe rozwiązania, ✓ działania pilotażowe w różnych sferach funkcjonowania miasta, ✓ promocja osiągnięć wspólnoty samorządowej oraz mieszkańców Olsztyna, ✓ budowanie sieci współpracy,
	<i>Olsztyn zapraszający</i>	✓ wzrost jakości promocji miasta i szeroko rozumianego public relations, ✓ wzmacnianie jakości oferty inwestycyjnej Olsztyna, uwzględniającej również elementy jakości życia, ✓ rozwój oferty mieszkaniowej, ✓ podnoszenie jakości oferty wypoczynkowej (również w kontekście atrakcji turystycznych),

		✓ podnoszenie jakości oferty dydaktycznej (uczelnie),
	<i>Olsztyn dostępny</i>	✓ stworzenie efektywnego systemu realizacji podróży w mieście, uwzględniającego również Miejski Obszar Funkcjonalny Olsztyna, ✓ poprawa dostępności komunikacyjnej wewnętrznej i zewnętrznej miasta, ✓ rozwój różnych form transportu, ✓ realizacja idei miasta piętnastominutowego, uwzględniającego wzmocnienie różnorodnych funkcji na poziomie osiedli, ✓ podnoszenie jakości przestrzeni, ✓ urealnienie idei smart city 3.0, czyli połączenia technologii usprawniającej funkcjonowanie miasta z jego zarządzaniem i włączeniem społecznym w procesy planowania i rozwoju oraz rozwoju e-usług, ✓ poprawy dostępności cyfrowej miasta i bezpieczeństwa z tym związanego,
<i>Olsztyn proaktywny</i>	<i>Olsztyn metropolitalny</i>	✓ rozwój funkcji metropolitalnych Olsztyna, budowanych w relacjach międzynarodowych, ✓ podniesienia rangi Olsztyna w układzie regionalnym, krajowym i międzynarodowym, ✓ tworzenie przestrzeni przyjaznej obcokrajowcom, ✓ wzmacnianie stołeczności Olsztyna – miasta wojewódzkiego,
	<i>Olsztyn zaangażowany</i>	✓ rozwój partycypacji społecznej i idei budżetu obywatelskiego w kierunku budżetów tematycznych, ✓ aktywizacja i włączanie młodzieży w działania przygotowujących rozwiązania w ramach polityki lokalnej, ✓ rozwój, wspieranie aktywności mieszkańców na poziomie osiedli, ✓ rozwój organizacji pozarządowych, ✓ wzmacnianie kapitału społecznego i aktywności społecznej,
	<i>Olsztyn przedsiębiorczy</i>	✓ wspieranie rozwoju przemysłu 4.0 przez firmy zlokalizowane i zachęcane do lokalizacji w Olsztynie, ✓ wzmocnienie roli Olsztyńskiego Parku Naukowo-Technologicznego jako czynnika rozwoju miasta, ✓ wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, ✓ rozwój oferty inwestycyjnej miasta, ✓ wspieranie rozwoju innowacyjności olsztyńskich przedsiębiorstw,
	<i>Olsztyn witalny</i>	✓ wsparcie rozwoju sportu amatorskiego i kształcenia młodych sportowców, ✓ podnoszenie atrakcyjności bazy sportowo-rekreacyjnej, ✓ tworzenie atrakcyjnej oferty rekreacyjnej i rozwoju turystyki sportowej, ✓ podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie aktywności fizycznej, ✓ szeroko pojęte zdrowie mieszkańców, traktowane spójnie z profilaktyką zdrowotną i zdrowym stylem życia.

W czasie dalszego omawiania zawartości merytorycznej *Strategii*, ekspert zwrócił zebranych uwagę na model struktury funkcjonalno-przestrzennej Olsztyna, który jako nowy element (wymagany ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju) pojawił się w dokumencie prezentowanym na spotkaniu. Model obrazuje spodziewane i planowane procesy rozwoju i ich wpływ na kształtowanie się struktur przestrzennych miasta. W modelu przedstawiamy główne struktury przestrzenne Olsztyna (pasma miejskie, strefy funkcjonalno-przestrzenne), a także jak planowane do realizacji działania będą oddziaływać na przestrzeń miejską.

Ponadto ekspert – odwołując się do dokumentów strategicznych wyższego rzędu: krajowego tj. *Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*; regionalnego – tj. *Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa*; ponadlokalnego – tj. *Strategia MOF Olsztyna 2030+ - Nowe Wyzwania* - podkreślił, że Olsztyn stanowi część obszarów strategicznej interwencji. Zauważył, że chcąc wykorzystać wszystkie zasoby zewnętrzne i możliwości zewnętrzne, podejmując działania na rzecz rozwoju Miasta należy pamiętać, że Olsztyn leży w Polsce Wschodniej, należy również do Tygrysa warmińsko-mazurskiego a także MOF Olsztyna (obszary interwencji wyznaczone do wsparcia przez samorząd województwa warmińsko-mazurskiego). Profesor Dziemianowicz krótko omówił OSI wyznaczone w Strategii MOF Olsztyna, tj.:

- ✓ OSI Infrastrukturalny pierścień – służące zrównoważonemu rozwojowi obszaru wokół obwodnicy,
- ✓ OSI Pasy zieleni (Zielony pierścień) – służące zachowaniu powiązań przyrodniczych i ochronie walorów krajobrazowych,
- ✓ OSI Jeziora – służące ochronie linii brzegowej jezior,
- ✓ OSI Przestrzeń mobilności – służące możliwości zapewnienia zrównoważonego transportu m.in. obszary w bliskiej odległości od tras komunikacji zbiorowej, ścieżek rowerowych.

Poza wyżej wymienionymi, istotnym dla Olsztyna obszarem strategicznej interwencji na poziomie lokalnym jest obszar rewitalizacji, który został wskazany w trwających pracach nad nowym Miejskim programem rewitalizacji Olsztyna. Program ten jest traktowany jako jeden z dokumentów wdrożeniowych *Strategię Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+*.

W dalszej części spotkania, ekspert przedstawił zebranych zasady realizacji *Strategii*, które będą przyświecać na każdym kroku jej wdrażania, są to:

- ✓ Zasada równości szans kobiet i mężczyzn,
- ✓ Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,
- ✓ Zasada zrównoważonego rozwoju,
- ✓ Zasada „nie czynić poważnych szkód”,
- ✓ Zasada partnerstwa,
- ✓ Zasada włączania młodych w procesy rozwojowe,
- ✓ Zasada wypracowywania standardów w projektowaniu i działaniach przestrzennych,
- ✓ Zasada uniwersalizmu w projektowaniu i podejściu do działań społeczno-gospodarczych,
- ✓ Zasada aktywizacji na poziomie osiedli,
- ✓ Zasada ciągłości interwencji.

Przechodząc do omawiania ram finansowych, profesor Dziemianowicz wyjaśnił, iż w projekcie *Strategii* nie przedstawiono budżetu na realizację poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Wskazując na trudności zewnętrzne (m.in. kryzys ekonomiczny wywołany wojną w Ukrainie; zmiany przepisów prawa w zakresie finansów publicznych i in.), zwrócił uwagę, że istotnym było pokazanie potencjalnych źródeł finansowania tj.:

- ✓ publiczne środki zagraniczne (należy przyjąć, że zostaną uruchomione zarówno środki z Krajowego Planu Odbudowy, jak i Umowy Partnerstwa – istotne będą w szczególności budżety asygnowane na ZIT-y, czyli zintegrowane inwestycje terytorialne),
- ✓ publiczne środki krajowe,
- ✓ budżet samorządu województwa warmińsko-mazurskiego,
- ✓ środki prywatne.

Ekspert zwrócił uwagę na zmiany, jakie nastąpią w zakresie monitoringu i ewaluacji *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* (w porównaniu do systemu monitorowania przyjętego dla *Strategii Rozwoju Miasta* –

Olsztyn 2020). Monitoring celów strategicznych będzie realizowany w oparciu o 17 wskaźników. Źródłami danych wykorzystywanymi w monitoringu będą:

- ✓ statystyka publiczna – dla każdego celu strategicznego przypisano wskaźniki pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS,

a także (wskazane jako nowe):

- ✓ barometr społeczny – dane pochodzące z własnego badania społecznego, zawierającego wskaźniki tożsame ze wskaźnikami zapisanymi w Strategii *Warmińsko-Mazurskie 2030*, a także zaproponowane dodatkowo dla poszczególnych celów strategicznych. Zwrócimy się do mieszkańców o wyrażenie opinii, co sądzą o zmianach i bieżącej sytuacji w mieście. Istotne dla nas będzie pozyskanie informacji zwrotnej od mieszkańców, jaki jest odbiór działań wdrażanych w ramach Strategii. Profesor Dziemianowicz wskazał przykładowe wskaźniki, jakie będą monitorowane:

% mieszkańców...

- twierdzących, że w ich otoczeniu osoby w jakikolwiek sposób wykluczone otrzymują rzeczywiste wsparcie ze strony władz lokalnych
- korzystających z lokalnej infrastruktury aktywizacji społecznej
- utożsamiających się z m. Olsztyn
- wysoko oceniających stan środowiska przyrodniczego w ich otoczeniu
- pozytywnie oceniających ofertę kulturalną miasta
- oceniających wysoko poziom dostępności komunikacyjnej miejsc istotnych dla funkcjonowania ich i członków ich rodzin
- twierdzących, że w ostatnim czasie poprawili swoje kompetencje zawodowe
- pozytywnie oceniających ofertę sportowo-rekreacyjną miasta
- dostrzegających poprawę pozycji miasta na arenie krajowej i międzynarodowej
- deklarujących działania we współpracy z innymi osobami na rzecz społeczności lokalnych

Podsumowując wystąpienie prezentujące konsultowaną *Strategię*, profesor W. Dziemianowicz podkreślił, że projekt *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* jest spójny z dokumentami wyższego rzędu (SOR, KSRR, Warmińsko-Mazurskie, Strategią MOF Olsztyna 2030+ - Nowe Wyzwania). W projekcie omawianego dokumentu szczegółowo przedstawiono analizę spójności w ww. dokumentami strategicznymi.

Następnie Pani Prezydent E.M. Kaliszuk zachęciła zebranych do dzielenia się uwagami dotyczącymi projektu *Strategii*.

UWAGI	Odniesienie
Pan A.D. poprosił o informację, czy na obecnym etapie prac zdiagnozowano przyczynę odpływu młodych ludzi z terenu miasta Olsztyna, powiatu olsztyńskiego? Czy przeprowadzano takie badania wśród młodych osób w szkołach, dlaczego nie chcą pozostać na terenie Olsztyna a wybierają inne oddalone ośrodki, takie jak Gdańsk, Toruń, Warszawa?	Prezydent E.M. Kaliszuk wyjaśniła, że temat jest bardzo złożony, jednakże z posiadanej przez nią wiedzy wynika, że takie badania nie były prowadzone. Oddała głos Pani Justynie Sarnie-Pezowicz, Dyrektor Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich, prosząc o odniesienie się do podniesionego przez Pana A.D. tematu. Jednocześnie Pani Prezydent wyjaśniła, że jej dotychczasowe doświadczenie, jako nauczyciela i dyrektora szkoły zawodowej, a także rozmowy przeprowadzone z młodzieżą wskazują, że do Olsztyna przybywają młodzi ludzie z jego okolic, bo jest to dla nich „wielki świat”. Natomiast młodzież z Olsztyna podejmuje decyzję o tym, aby udać się do dużych miast licząc na osiągnięcie sukcesu, na wielką

	karierę. Niestety badań tego typu nie mamy, ale ze spotkań z młodzieżą licealną, rozmów wynika, że oni wszyscy mają potrzebę stworzenia im „wielkiego świata” - nasze miasto nie posiada bardzo nowoczesnej infrastruktury, wydaje się nudne i nieatrakcyjne. To są więc tęsknoty za wielkim światem i nowoczesnością. Pani Prezydent wskazała, że podczas spotkania warsztatowego z młodzieżą, padło pytanie skierowane do prof. W. Dziemianowicza, o to co władze miasta, a także uczelni mogłyby zrobić, aby młodzież - podejmując naukę na etapie szkoły ponadpodstawowej - miała takie same możliwości rozwoju i wyboru kierunków (dostosowanych do potrzeb rynku pracy), jak w innych miastach. Młodzież zainteresowana jest tym, aby kontynuować swoje zainteresowania na wybranych kierunkach. Rodzi się pytanie, czy oferta edukacyjna szkół, uczelni odpowiada potrzebom młodych? Pani Prezydent zwróciła uwagę, że to nie jest tak, że Olsztyn nie jest atrakcyjny, że oferta jest słaba, ale ludzie coraz częściej w natłoku spraw, potrzebują wyciszenia i szukają miejsca w sypialniach miasta, aby się oderwać. Pani Justyna Sarna Pezowicz wyjaśniła, że rzeczywiście badań sami nie przeprowadziliśmy, natomiast korzystamy z ogólnodostępnych danych, np. Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w latach 2018-2019 podejmował temat depopulacji, nie tylko młodzieży, ale całego województwa warmińsko-mazurskiego. Z tych badań powstały raporty częściowe. Podnoszone głównie było to, że duża część naszego województwa utrzymuje się z produkcji rolnej a także około 1/3 - utrzymuje się w dużej mierze z pomocy społecznej. Jest to więc duże ograniczenie rozwoju regionu. Należy przy tym zaznaczyć, że pomimo inteligentnych specjalizacji, wyróżnionych w strategii województwa, i które są promowane w kontekście środków unijnych, jesteśmy województwem, w którym przemysł nie ma. Przemysł jest lokalny. Jedną z barier jest również bariera komunikacyjna. Dobrze wiemy, że układy drogowe determinują duży przyrost gospodarczy. Możemy to zaobserwować np. wzdłuż obwodnicy południowej Olsztyna, gdzie gminy ościennie położone wzdłuż niej korzystają najbardziej z możliwości jakie stwarza. Olsztyn również czerpie z korzyści (w części tranzyt wyprowadzono z miasta). Pani Dyrektor zwróciła uwagę, że znacząca część pożytków bezpośrednio wpływa do gmin ościennych
--	---

	(zarówno podatek od nieruchomości, jak i udział w podatku PIT i CIT) - co prawda na coraz niższym poziomie, lecz w dalszym ciągu - znaczącym dla budżetów gmin. Pani Dyrektor poinformowała zebranych, że w ramach prac nad projektem <i>Strategii</i> zorganizowano wizyty w dwóch liceach ogólnokształcących, w czasie których rozmawiano z młodzieżą stojącą tuż przed wyborem, czy zostają w Olsztynie na studiach, czy wyjeżdżają. Odnosząc się do wypowiedzi Pani Prezydent E.M. Kaliszek, Pani J. Sarna-Pezowicz potwierdziła, że rzeczywiście olsztyńska młodzież myśli o wyjechaniu poza Olsztyn do dużych miast, licząc tam na bogatszą ofertę zatrudnienia i lepsze warunki pracy. Przystępując do równolegle procedowanej Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Olsztyna, rozpoczęto spotkania od rozmów z młodymi ludźmi, od wizyty na Kortowiadzie. Młodzież zwracała uwagę, że powodem ich emigracji (po ukończeniu studiów na olsztyńskich uczelniach) jest brak perspektywy znalezienia dobrej pracy, brak systemu wylapywania przez zakłady pracy najlepszych studentów i stwarzanie im atrakcyjnych warunków pracy i płacy. Młodzież nie jest tożsamościowo związana z miastem, osoby nie wykazywały chęci pozostania w Olsztynie, dostrzegając np. że miasto jest kompaktowe, natomiast zwracano dużą uwagę na kampus w Kortowie. Konsekwencją naszych rozmów było spotkanie na Uniwersytecie Warszawskim ze studentami prof. Dziemianowicza, którzy wiedzieli dużo o Kortowie, mało o mieście. Konkluzja jest taka, że studenci nie są emocjonalnie związani z miastem, więc nie czują potrzeby pozostania w nim. Natomiast młodzież olsztyńska poszukuje wyzwań w większych miastach. A samo nasze województwo jest dość ograniczone w rozwoju poprzez położenie geograficzne i skomunikowanie z resztą kraju (choć jest ono coraz lepsze). Olsztyn i region jest poza głównym szlakiem, co pogłębia się w konsekwencji obecnego kryzysu i wojny na Ukrainie oraz naszych relacji z federacją rosyjską. Pamiętając prace nad poprzednią strategią miasta, jednym z celów było nawiązanie współpracy i potencjał, który kryje się w bliskości obwodu kaliningradzkiego. Obecnie, patrząc przez pryzmat analizy SWOT, może to nie być szansa, ale zagrożenie. Prof. W. Dziemianowicz: podsumowując - z pytania Pana dr. A.D. i naszych odpowiedzi
--	---

	wynika, że rozmawiając o programie wdrożeniowym, może warto się spotkać, gdyż Państwo macie doświadczenia. Może wiecie dlaczego ktoś wybiera waszą szkołę, a nie jakąś inną? Może gdybyśmy zestawili te potrzeby informacyjne a nawet zasoby, które mamy, może byłby to dobry przykład, jak tę wiedzę pogłębić. Marzenie o przyszłej pracy, zaczepienie się w dużej metropolii, są to powody nasuwające się same. Może warto wspólnie - samorząd i szkoły - zastanowić się nad badaniem na poziomie liceów na temat studentów, którzy wybrali Olsztyn właśnie. Dlaczego podjęli decyzję edukacji w Olsztynie?
	Pani Prezydent E.M. Kaliszuk uzupełniając, prof. W. Dziemianowicz poruszył temat, sposobu, w jaki docierają Państwo (przedstawiciele OSW) do potencjalnych studentów. Zauważyła, że z perspektywy wieloletniej pracy w szkołach, nie pamięta sytuacji, w której szkoła niepubliczna wyższa mogła wejść ze swoim działaniem promocyjnym do szkół ponadpodstawowych, gdyż może pojawić się podejrzenie, że mają z tego korzyści. Pani Prezydent E.M. Kaliszuk wyraziła opinię, że staliśmy się więźniami zarządzeń, ustaw. Pani Prezydent przyznała, że szkoły niepubliczne nie mają możliwości przedstawienia swojej oferty edukacyjnej na etapie wyboru studiów. Jest to problem. Zwróciła się do obecnych z pytaniem, czy mają jakieś doświadczenie w tym temacie?
Pan dr. A.D. potwierdził, że faktycznie istnieje problem z kontaktem z dyrektorami szkół, niechęcią w kierowaniu zaproszeń na prelekcje. Pan dr A.D. zapytał, czy przeprowadzano ankiety w powiecie olsztyńskim i badano, jakich absolwentów szukają nasi lokalni przedsiębiorcy? Wyraził przypuszczenie, że być może uczelnie nie trafiają do lokalnych przedsiębiorców?	Pani Prezydent E.M. Kaliszuk poinformowała, że badań nie prowadzono. Dodała że z perspektywy dyrektora szkoły zawodowej, w zakresie przemysłu usług rzeczywiście szkoły mocno różnią się z pracodawcami. Cały czas mamy problem np. z czymś tak prozaicznym, jak z nazywaniem zawodów i tego co kryje się pod danym zawodem. Pani Prezydent wyjaśniła, że pracodawcy w Olsztynie (nie jesteśmy co prawda miastem przemysłowym, ale mamy kilka dużych zakładów pracy, technologicznych, branży spożywczej, drzewnej itd.) oczekiwali od szkół edukacji w takich zawodach, jak: tokarz, ślusarz, frezer, takie jakie były 30 lat temu. Takich zawodów już nie ma, ponieważ większość działań zawodowych odbywa się dzisiaj przy maszynach produkcyjnych z wykorzystaniem urządzeń, komputerów, więc takich specjalności nie ma. Pani Prezydent wyjaśniła, że wypuszczając tak przygotowanego absolwenta szkoły zawodowej, dla pracodawcy jest on osobą niegotową do pracy. To dla pracodawcy osoba, która niczego

	tak porządnie się nie nauczyła, tylko powierzchownie poznała temat. Biorąc udział w pracach w Ogólnopolskiej Radzie Dyrektorów w Ministerstwie Edukacji, kiedy tworzyliśmy nowe przepisy dotyczące szkolnictwa zawodowego, apelowaliśmy o przywrócenie zawodów wąsko specjalizacyjnych. Nie udało się tego zrobić. Dziś mamy mnóstwo zawodów, pod którymi nie wiadomo co się kryje, np. monter maszyn i urządzeń. Absolwent wybierający taki zawód ma potem problem z wyborem studiów. Podsumowując wypowiedź, Pani Prezydent wyjaśniła, że ankiet nie prowadziliśmy, ale pracodawcy lokalni od lat mają zupełnie odmienne zdanie co do kształcenia i przygotowywania kadr dla siebie (czy to średniej kadry technicznej, czy inżynierskiej) w kontekście swoich obecnych potrzeb. Profesor W. Dziemianowicz przyznał, że pytanie Pana dr. A.D. jest zasadne, jednak z punktu widzenia zarówno biznesowego, jak i funkcjonowania uczelni a także ze względu na system jaki mamy w Polsce, rektor uczelni jest niezależny od Prezydenta Miasta i tego typu wiedza, czego oczekują lokalni przedsiębiorcy, nawet gdyby była w posiadaniu władz miasta - mogłaby tylko zostać przekazana. Zdaniem prof. W. Dziemianowicza taką wiedzę, o której mówił Pan dr A.D. ośrodki przygotowują sobie same, chcąc konkurować o studentów. Chcąc wiedzieć czego oczekują pracodawcy, sami takie badania wykonują. Profesor wyraził przypuszczenie, że być może jest to sygnał nawiązania współpracy i realizacji wspólnych działań. Prezydent E.M. Kaliszek odnosząc się do niskiej frekwencji na spotkaniach konsultacyjnych z młodzieżą oraz przedsiębiorcami wyraziła opinię, że istnieje w mieście, jego mieszkańcach problem braku wiary, że można coś wspólnie zrobić, wypracować pewne wzorce i mechanizmy współpracy. Wyraziła opinię, że być może na etapie programów wdrożeniowych zostanie położony nacisk na nawiązywanie i/lub reaktywację współpracy, na wspólne rozmowy. Pani Prezydent zwróciła uwagę na obserwowany opór ze strony przedsiębiorców, np. jeden z uczestników spotkania wskazał m.in. na problemy z lokalizacją firmy (jeden adres dla 16 firm, bez numeracji), z dojazdem do zakładu pracy. Pani Prezydent przyznała, że zapewne jest wiele bolączek, na które być może my nie zwrócilibyśmy
--	--

	uwagi - zarówno w zakresie edukacji, uczelni wyższych, funkcjonowania przedsiębiorców w mieście. W opinii Pani Prezydent w programach wdrożeniowych należy położyć duży nacisk na rozmowę.
--	--

Wobec wyczerpania osób chcących zabrać głos w dyskusji, Pani Prezydent E.M. podziękowała wszystkim za udział. Wyraziła żal, że nie udało się podyskutować w większym gronie. Jednocześnie wyraziła nadzieję, że być może na etapie programów wdrożeniowych będzie możliwe podjęcie wspólnych działań, które będą służyć rozwojowi olsztyńskich uczelni, tym samym czyniąc nasze miasto i warunki pracy w nim atrakcyjnymi. Pani Prezydent E.M. Kaliszuk zaprosiła na kolejne spotkania konsultacyjne planowane w ramach II etapu konsultacji społecznych (harmonogram poniżej).

Spotkanie VII - 10 czerwca 2022 r. z przedstawicielami olsztyńskich rad osiedlowych odbędzie się w Tartaku Raphaelsohnów (Park Centralny) o godz. 17.00.

Spotkanie VIII - 22 czerwca 2022 r. podsumowujące prace nad dokumentem odbędzie się w Zajeźdni Trolejbusowej (Park Centralny) o godz. 17.00.

Na tym spotkanie zakończono.

Protokół sporządzono: 13 czerwca 2022 r.

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Ewa Monika Kaliszuk